

JAARVERSLAG 2020

Vluchtelingenwerk
VLAANDEREN

JAARVERSLAG 2020

VAN VLUCHTELINGENWERK VLAANDEREN

Redactie & eindredactie

Vluchtelingenwerk Vlaanderen

Lay-out

Komkom Doorn

V.U.

Charlotte Vandycke
Vluchtelingenwerk Vlaanderen vzw
Kruidtuinstraat 75
1210 Brussel

Steun Vluchtelingenwerk

Doe een gift via [giften.vluchtelingenwerk.be](https://www.giften.vluchtelingenwerk.be) of op BE06 5230 8056 2922.

Elke gift gebruiken wij om op te komen voor de rechten en de bescherming van mensen op de vlucht. We helpen hen bij de asielprocedure en bij het opbouwen van een nieuw bestaan. Doe een gift en geef vluchtelingen een kans op een veilig leven.

Geef je voor het einde van het jaar een totaal van 40 euro of meer, dan krijg je een fiscaal attest waardoor je minder belastingen betaalt.

Met dank aan

Alle medewerkers, leden en partners van Vluchtelingenwerk Vlaanderen. De realisaties en resultaten die we in dit jaarverslag neerzetten, zijn er alleen dankzij de financiële steun van partners, bedrijven en individuen en dankzij het enthousiasme en de kracht van mensen op de vlucht, medewerkers en vrijwilligers.

INHOUD

LOBBYWERK	5
Federale regering weigert opvang... ..	5
De coronacrisis	6
Ik ben solidair	6
Toegang tot de asielprocedure	7
Brand in Moria.....	8
Solidaire gemeenten.....	9
Geweld aan Europese grenzen.....	10
Internationale bescherming, holebi's... ..	10
Het Belgische terugkeerbeleid	11
Nieuwe staatssecretaris, nieuw elan?	12
ONTHAALWERKING	13
Startpunt	13
Tea Talk & Walk	15
Refugee route	15
Startbabbels	15
Infolijn en juridische helpdesk	15
ONDERWIJS	16
Taalhulpen	17
WERK & ONDERNEMERSCHAP	18
Project Jobcoaches, inspiratiegids	18
Project AZO.....	18
JONGEREN MET EEN VLUCHTVERHAAL..	20
Project Ananas	20
DE FRAMING VAN MIGRATIE	21
CAMPAGNES EN ACTIES	22
De Geluksbrengers.....	22
Refugee Walk	23
DE BEWEGING	24
Onze leden	24
Netwerk	26
PERS EN COMMUNICATIE	27
Pers.....	27
Nieuwsbrief E-fugee	27
Sociale media	27
ORGANISATIE	28
Financiën	28
Team	30

WOORD VOORAF

De rechten en het welzijn van mensen op de vlucht op de kaart zetten, en houden, is één van de doelen van onze organisatie. In 2020, het jaar waarin een wereldwijde pandemie ieders leven beheerste en de aandacht vasthield, was deze opdracht tegelijk uitdagender en belangrijker dan ooit.

Het coronavirus stopte niet voor grenzen en discrimineerde niet. Mensen in kampen, mensen onderweg, en mensen op straat waren extra kwetsbaar voor de gezondheidsrisico's die COVID-19 met zich meebracht. Maatregelen om de pandemie in te dijken, hadden ook hun eigen bijwerkingen. Broodnodige informatieverstrekking en begeleiding werd moeilijk. Nieuwkomers zonder netwerk en op zoek naar contact dreigden in verdere isolatie terecht te komen. Onze digitale wereld was voor velen een redmiddel, maar ook een tweesnijdend zwaard: mensen met een gebrek aan toegang tot internet of computers raakten in een digitale werkplek of school verder uitgesloten.

Geconfronteerd met deze situatie deed Vluchtelingenwerk Vlaanderen tijdens het afgelopen jaar waar het sterk in is. Samen met onze partners en vrijwilligers op het terrein verzamelden we signalen, identificeerden we knelpunten, en ondernamen we snelle actie. Eén voorbeeld waren de grote moeilijkheden die asielzoekers in ons land ondervonden door het sluiten van de asielinstanties. De broodnodige eerste stap van het indienen van een verzoek om internationale bescherming en opvang werd een groot probleem. Velen kwamen op straat terecht. Vluchtelingenwerk bleef vanaf dag

één onophoudelijk de situatie monitoren. We verstrekten informatie aan mensen op de vlucht en hulpverleners. We kaartten de wantoestand onmiddellijk aan in dialoog met beleidsmakers. Bij het uitblijven van oplossingen gingen we over tot juridische actie. Deze aanpak werkte: de bevoegde instanties pasten hun werking aan zodat mensen met een asielaanvraag terug zoals voorheen geholpen konden worden.

In dit jaarverslag leest u meer over hoe Vluchtelingenwerk haar activiteiten vormgaf en over de reikwijdte van de impact op onze doelgroep en onze werking in het uitdagende jaar 2020. Niet alle projecten konden hun doel bereiken. We maakten niet alle dromen waar. Geïnteresseerden en sympathisanten verenigen en verbinden rond mensen op de vlucht, ons draagvlak

voor een gastvrije samenleving tastbaar maken, werd grotendeels onmogelijk. De situatie in kampen aan onze Europese grenzen dreef velen tot wanhoop, met een absoluut dieptepunt bij de brand in het kamp in het Griekse Moria. Actie voeren en onze stem hierrond laten horen was minder evident dan gebruikelijk. Tot onze enorme teleurstelling ontstond, ondanks de internationale verontwaardiging en ondanks de gezondheidscrisis, een nieuw, slechter kamp op dezelfde plaats, en bleven groot-schalige relocatie-acties uit.

Desondanks werden wij overspoeld door een record aantal stappers voor de Refugee Walk. Zij legden op 27 september 2020, apart en toch samen, 40 km af, in de voetsporen van mensen op de vlucht. Dit grote moment van solidariteit was een belangrijk lichtpunt voor velen die zich, ondanks de pandemie, bleven inzetten voor mensen op de vlucht.

Wat die actiesnelheid en impact van Vluchtelingenwerk mee mogelijk maakt, is het krachtig netwerk van middenveldorganisaties, partners, beroepskrachten, vrijwilligers en sympathisanten die dag in en dag uit informatie uitwisselen en samen actie ondernemen om de basisrechten van kwetsbaren niet uit het oog te verliezen. Ook in coronatijden. Ik ben de vele activisten, sympathisanten en donoren in dit netwerk uiterst dankbaar om zich elke dag samen met ons in de strijd te gooien voor een betere, warmere samenleving. En ik ben trots op het team van Vluchtelingenwerk dat volhardt in hun inzet voor mensen op de vlucht, en de crisis het hoofd biedt door een voortrekkersrol op te nemen rond thema's als onderwijs, juridische hulp bij de asielpprocedure, opvang en veilige, legale toegang voor mensen die noodgedwongen op de vlucht zijn van oorlog, geweld en vervolging.

*Charlotte Vandycke,
Directeur Vluchtelingenwerk Vlaanderen*

LOBBYWERK

Vluchtelingenwerk Vlaanderen waakt actief over de kwaliteitsvolle behandeling van verzoekers om internationale bescherming (IB) en vluchtelingen in ons land. Daarbij staan de universele mensenrechten centraal. We evalueren het asielbeleid van de regering, formuleren voorstellen voor verbetering en zetten zo nodig zelf juridische stappen om de rechten van deze mensen te beschermen. Daarnaast bewaken we de kansen van vluchtelingen om te kunnen integreren in onze samenleving.

FEDERALE REGERING WEIGERT OPVANG AAN BEPAALDE GROEPEN

Het jaar begon niet goed. Op 4 januari 2020 maakte de toenmalige Minister van Asiel en Migratie, Maggie De Block bekend dat bepaalde categorieën van mensen die internationale bescherming aanvragen geen opvang meer kregen. Het kabinet besliste dat mensen wiens Dublin-beslissing niet langer geldt - mede omdat de Belgische asielinstanties de procedure te lang lieten aanslepen - en mensen die al erkend zijn als vluchteling in een ander EU-land, geen opvang in België meer krijgen. Nochtans is ons land bij wet verplicht mensen die asiel aanvragen op te vangen tijdens hun procedure.

Mensen die vallen onder de Dublin-regeling moeten vaak terug naar het eerste land waar ze de Europese Unie binnen kwamen, of waar ze een aanvraag tot bescherming

indienden. België zou wel kunnen beslissen om de asielaanvraag toch zelf te behandelen maar dat wil ons land niet.

Aangezien heel wat vluchtelingen via Griekenland of Italië in de EU arriveerden, moesten ze naar deze landen terug. Maar daar zijn de omstandigheden heel slecht: de hygiëne laat er te wensen over, de asielprocedure is gebrekkig en er is niet altijd toegang tot juridische bijstand. De andere EU-landen zijn niet solidair en weigeren mensen op de vlucht over te nemen van de lidstaten aan de grenzen van de EU.

Op 20 januari trok Vluchtelingenwerk samen met andere organisaties naar de Raad van State om deze mensonterende beslissing tegen te gaan. Net voor de zitting in september plaats zou vinden, trok Fedasil de instructies in en gaf daarmee toe dat deze onwettig waren.

Door de maatregel werden meer dan 80 personen opvang geweigerd, waaronder enkele alleenstaande vrouwen met kinderen. De beslissing had bijna negen maanden lang een verwoestend effect op honderden mensen, die zonder opvang en in een situatie van extreme onzekerheid aan hun lot overgelaten werden. Een situatie die nog verergerde door het coronavirus die ook ons land niet onberoerd liet...

DE CORONACRISIS

De maatregelen die op 13 maart 2020 werden ingevoerd om de impact van de COVID-19-epidemie in België te beteugelen hadden onmiddellijk een enorme invloed op onze doelgroep. De toegang tot de asielprocedure werd de week daarop afgesloten, zodat nieuwe verzoekers om internationale bescherming geen opvang kregen, het Brusselse Maximimiliaanpark werd ontruimd, de grenzen binnen de Europese Unie gingen dicht en ook het vliegverkeer werd stilgelegd.

Problemen die voorheen al aanwezig waren zoals het Fedasil-opvangnetwerk dat volledig volzet was, de moeilijkheden voor kinderen en jongeren in het OKAN-onderwijs of de problemen voor mensen met een internationaal beschermingsstatuut om de nodige huisvesting te vinden werden extra kritiek.

Het politieke werk dat we al voor de crisis opzetten om op zijn minst de **Niet Begeleide Minderjarige Vluchtelingen uit de Griekse kampen te evacueren, werd extra urgent nadat ook op Moria een coronabesmetting werd aangetroffen.** Ons werk werd ook moeilijker omdat alle

aandacht in de politiek en media naar de gezondheids crisis in België ging.

Ons antwoord op deze uitdagingen door corona was het opzetten van een brede coalitie van organisaties, waarbij we ook bewust toenadering zochten tot armoedeorganisaties, en samen met hen voor oplossingen pleiten voor kwetsbare groepen mensen onder de noemer #ikbensolidair.

IK BEN SOLIDAIR

#Ikbensolidair is een samenwerkingsverband tussen armoede-, vluchtelingen- en mensenrechtenorganisaties en vrijwilligersgroepen. Samen komen we op voor de rechten van migranten, mensen op de vlucht en mensen zonder wettig verblijf die vaak op straat moeten overleven. Zij werden en worden nog steeds bijzonder hard getroffen door de coronacrisis.

Op 27 maart lanceerden we een extra pleidooi naar de regering toe. We vroegen om een interfederaal taskforce voor de 'mensen in een kwetsbare positie' op te richten en de expertise, terreinkennis en netwerk van

de organisaties daarin te benutten. **De oproep #ikbensolidair werd massaal ondersteund door de bevolking. De vraag werd meer dan 2000 keer gedeeld op Facebook, Instagram en Twitter en bereikte zo ruim 210.000 mensen!**

Ook het Brussels gewest en verschillende steden zoals Antwerpen, Leuven, Gent, Namen en Luik namen al zelfstandig bijkomende maatregelen om deze groep mensen te beschermen.

DANKZIJ DEZE COLLECTIEVE DRUK KWAMEN ER AANPASSINGEN IN HET BELEID:

- Verzoekers om internationale bescherming konden zich vanaf vrijdag 3 april online aanmelden voor een afspraak bij de Dienst Vreemdelingenzaken.
- Op 10 april besloten Minister van armoedebestrijding Nathalie Muylle en Minister van maatschappelijke integratie Denis Ducarme tot het oprichten van een 'taskforce kwetsbare groepen' om oplossingen te zoeken voor de problemen waarmee kwetsbare mensen te maken krijgen tijdens de coronacrisis.
- Ook op Vlaams niveau werd een stakeholdersbevraging opgestart, ter ondersteuning van de Vlaamse taskforce kwetsbare gezinnen. Vanuit die werkgroep heeft Vluchtelingenwerk, dankzij input van haar partners, heel wat voorstellen op tafel helpen leggen.

We bleven het ganse jaar 2020 **druk zetten met #ikbensolidair**. We kloegen het gebrek aan aandacht voor migranten, vluchtelingen en mensen zonder wettig verblijf aan tijdens de coronacrisis. We bezorgden de Vlaamse regering meer dan 20 concrete voorstellen om gezondheidsrisico's te beperken. Medewerking van het middenveld aan verschillende taskforces zorgde ervoor dat bevoegde ministers die voorstellen ter harte namen.

TOEGANG TOT DE ASIELPROCEDURE

Met de online asielprocedure die vanaf begin april werd gebruikt liep het jammer genoeg snel fout. Elke dag zagen vrijwilligers en medewerkers van het Startpunt vrouwen, mannen en kinderen aan de deuren van het Klein Kasteeltje die niet wisten waarheen. Een verblijf op straat van meer dan twee weken voor gezinnen en van soms meer dan acht weken voor alleenstaande mannen, was geen uitzondering.

Hierop kaartte Vluchtelingenwerk Vlaanderen, samen met haar partners dit urgente

probleem aan bij het kabinet, Fedasil en Dienst Vreemdelingenzaken. Intussen lieten wij de verzoekers om internationale bescherming niet in de steek. We leidden de mensen die op straat stonden door naar degelijke juridische bijstand.

De Belgische overheid werd daarbij honderden keren apart veroordeeld omdat het verzoekers om internationale bescherming de opvang weigerde waar ze wettelijk recht op hebben. Bij gebrek aan uitzicht op een structurele oplossing zagen we ons genoodzaakt om in augustus naar de rechter te stappen. De rechtbank veroordeelde de Belgische Staat en gaf aan dat het de plicht en verantwoordelijkheid is van de overheid om verzoekers om internationale bescherming onmiddellijk opvang te bieden.

Sinds 30 oktober 2020 werd de aanpak opnieuw aangepast en konden mensen zich weer fysiek aanmelden. Het aanmeldcentrum laat vandaag de dag opnieuw 40 mensen per uur binnen. Een eerste groep aanvragers kan 's ochtends onmiddellijk binnen en de anderen krijgen een afspraak later op de dag. En al wie recht heeft op opvang krijgt die onmiddellijk.

KINDEREN GRIEKSE EILANDEN

Door de coronacrisis gooide Griekenland in maart de grenzen dicht. Volwassenen en jongeren op de vlucht stootten op een muur in hun zoektocht naar veiligheid. 5500 alleenstaande kinderen zaten al lange tijd in erbarmelijke omstandigheden vast in de kampen op de Griekse eilanden.

Vluchtelingenwerk riep op 13 maart via een open brief ons land op om mee te trekken in een Europese inspanning en de meest kwetsbaren een veilige thuis te geven.

Woensdag 6 mei keurde het parlement een resolutie goed die België oproept om een billijk aantal niet-begeleide minderjarige vluchtelingen uit Griekenland op te vangen. In augustus kwamen uiteindelijk 18 kinderen effectief aan in België. Dit is uiteraard een mooi gebaar. Maar er is veel meer mogelijk én nodig.

BRAND IN MORIA

En dan brandde Moria. De brand in het vluchtelingenkamp van Moria op het eiland Lesbos op dinsdag 8 september kwam niet als een verrassing voor wie de situatie al langer volgt. De voorbije jaren brak al op verschillende momenten brand uit in het kamp. Soms met dodelijke gevolgen. Al jarenlang worden duizenden mensen in erbarmelijke omstandigheden vastgehouden in een kamp dat vele malen over zijn capaciteit zit. Al even lang trekken ngo's en mensenrechtenorganisaties aan de alarmbel.

Door de brand werden 13.000 vluchtelingen waaronder 4000 kinderen dakloos. In België was er ongelooflijk veel verontwaardiging. Op 17 september kwamen we met velen op straat in Brussel om het falende Europese beleid aan te klagen.

In de nasleep kwam de belofte er van de regering om bovenop de 18 kinderen nog eens 12 kinderen en 150 volwassen mensen op de vlucht over te nemen.

In december 2020 kwamen er uiteindelijk 12 jonge vluchtelingen aan uit het Griekse kamp Moria op Lesbos. Dat is uiteraard positief nieuws. Maar België kan nog extra engagement opnemen. Er leven immers nog heel wat kinderen in erbarmelijke omstandigheden in Griekse vluchtelingenkampen. Dit terwijl corona nog steeds wild om zich heen grijpt.

SOLIDAIRE GEMEENTEN

Ook heel wat steden en gemeenten in Europa toonden zich solidair met Griekenland en de vluchtelingen die vastzitten in de Griekse kampen. Ze vroegen een engagement van hun regering en lieten weten dat ze bereid zijn jonge vluchtelingen op te vangen.

Met de partners van #ikbensolidair gingen wij deze vraag bij heel wat gemeenten deze vraag op tafel leggen. Vrijwilligers van 11.11.11, Amnesty International Vlaanderen en Vluchtelingenwerk stelden de vraag aan hun gemeentebestuur.

Gent, Leuven, Brugge, Veurne, Lichtervelde, Halle, Schelle, Genk, Tessenderlo, Vilvoorde, Deinze, Hove, Zwijndrecht, Merelbeke toonden alvast het goede voorbeeld en vroegen België om meer verantwoordelijkheid op te nemen. Zij zijn de 'Solidaire Gemeenten'!

GEWELD AAN EUROPESE GRENZEN

De situatie aan de grenzen van Europa blijft ondertussen rampzalig en is uitgemond in een humanitaire crisis. Niet omdat er dagelijks teveel mensen op de vlucht voor oorlog, geweld en vervolging toekomen maar door de manier waarop deze mensen behandeld worden en de mensonterende situatie waarin ze zich bevinden.

Europa is niet alleen schuldig aan verwaarlozing, het voert een actieve strijd tegen mensen op de vlucht, met man en macht. De Griekse overheid, met medeweten van het Europese grensagentschap Frontex, zet mensen die er zijn aangekomen op een vlot, trekt hen de zee in en laat hen daar achter in drijvende tenten. Aan landsgrenzen worden mensen uitgekleeft, vernederd, geslagen of zelfs doodgeschoten. Europese grenswachters staan erbij en laten het gebeuren. Erger, in sommige gevallen zijn ze actief betrokken. Geweld inzetten om mensen die geweld ontvluchten te stoppen. Veel amoreler of cynischer wordt het niet.

Op EU-niveau wordt momenteel over een nieuw asiel- en migratiepact onderhandeld. Een pact dat net nog harder focust op het inzetten van grensprocedures, waarbij vrijheidsberoving de standaard wordt en nog meer verantwoordelijkheid wordt gelegd bij Frontex en op grenslandstaten zoals Griekenland.

Vluchtelingenwerk voert, samen met haar Europese koepel ECRE strijd voor een ander Europees asielbeleid, met meer solidariteit tussen de lidstaten en minder drempels voor toegang tot bescherming. België kijkt voorlopig aan de zijlijn toe. We roepen onze staatssecretaris op hierbij een voortrekkersrol op te nemen.

INTERNATIONALE BESCHERMING HOLEBI'S IN BELGIË

Mensen die een verzoek om internationale bescherming doen in ons land doen dat ook soms op basis van hun seksuele geaardheid of genderidentiteit. Als je homo, lesbisch,

biseksueel of transgender bent, word je op vele plekken van de wereld nog vervolgd. Mensen in deze doelgroep zijn extra kwetsbaar en verdienen onze aandacht.

In mei 2013 schreven wij al in samenwerking met Çavaria, de koepelorganisatie voor holebi- en transgender verenigingen en het Belgisch Comité voor Hulp aan Vluchtelingen (BCHV), het rapport 'Holebi's op de vlucht – Een analyse van de beslissingen door de asielinstanties'. In 2020 maakten we hier een actualisatie van. In het nieuwe rapport analyseerden we beslissingen van het CGVS en de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV) tussen 2016 en 2019 over verzoeken om internationale bescherming gebaseerd op seksuele oriëntatie en genderidentiteit.

We belichten het geloofwaardigheids- en gegrondheidsonderzoek, en geven een overzicht van Europese rechtspraak en andere bronnen die het kader van dat onder-

zoek bepalen. We bieden concrete tips aan voor de verzoekers en zij die hen bijstaan, en doen aanbevelingen aan de asielinstansies.

HET BELGISCHE TERUGKEERBELEID

‘De Commissie Bossuyt’, de commissie voor de evaluatie van het beleid inzake de vrijwillige terugkeer en de gedwongen verwijdering van vreemdelingen is opgericht door de regering in maart 2018 naar aanleiding van de Soedan-affaire.

De Belgische overheid nodigde in het najaar van 2017 een officiële Soedanese delegatie uit om een groep Soedanezen te identificeren met het oog op gedwongen terugkeer. Die mensen werden door de Soedanese geheime dienst in Belgische gesloten centra geïdentificeerd, uitgewezen en verklaar-

den vervolgens door diezelfde autoriteiten te zijn gefolterd. Midden september 2020 werd het eindverslag van deze commissie voorgesteld, met daarin een duidelijke rode draad: het versterken van gedwongen terugkeer.

Samen met partners hebben we gefundeerde en uitgebreide kritiek op het rapport geformuleerd. Gedwongen terugkeer wordt als ‘noodzakelijk’ beschouwd, zonder dat dit met concrete gegevens gestaafd wordt.

Verschillende belangrijke kwesties staan niet in het verslag: het gebruik van geweld, aanhoudingsprocedures, de erkenningsgraad van volgende verzoeken om internationale bescherming, tekortkomingen in de verblijfsprocedures en de administratieve impasse voor mensen zonder verblijfsrecht. Bovendien zijn er geen richtlijnen voor identificatieprocedures, een kwestie die nochtans aanleiding gaf tot dit evaluatieproces.

De commissie toont de wil om zoveel mogelijk mensen (met en zonder verblijfsvergunning) te vervolgen en te registreren om eventuele uitzettingen te vergemakkelijken. Zo wil ze met een algemene databank een reusachtige en huiveringwekkende registratiemachine op poten zetten.

Vluchtelingenwerk Vlaanderen schoof in een brede coalitie van partners een alternatief beleid voor mensen in onwettig of precair verblijf naar voor: ‘[Voorbij Terugkeer](#)’. Hierbij geven we zes duidelijke aanbevelingen:

- Zorg voor een paradigmashift van terugkeerbeleid naar toekomstoriëntatie waarbij zowel mogelijkheid tot terugkeer als verblijf onderzocht worden.
- Stel het hoger belang van het kind centraal.
- Investeer in onderzoek en toepassing van alternatieven voor detentie: ontwikkel projecten die focussen op case-management.
- Zorg voor meer transparantie bij readmissie-akkoorden en beslissingen Dienst Vreemdelingenzaken.

- Zorg voor een grondig onderzoek naar het risico op de schending van artikel 3 van het EVRM bij verwijderingsbeslissingen.
- Betrek het middenveld op een structurele manier.

Op 21 oktober 2020 sprak Vluchtelingenwerk Vlaanderen, de commissie Binnenlandse Zaken toe. We schetsten duidelijk dat het Belgische beleid voor een héél belangrijk kruispunt staat. Hoopvol mogen we vaststellen dat onze aanbevelingen in één of andere vorm plaats kregen in het nieuwe regeerakkoord.

Je kan het rapport online nalezen via www.vluchtelingenwerk.be/nieuws/rapport-voorbij-terugkeer.

NIEUWE STAATSSECRETARIS, NIEUW ELAN?

Na bijna 500 dagen onderhandelen was ze daar toch: in 2020 zag de nieuwe Belgische federale regering het licht met Sammy Mahdi als Staatssecretaris voor Asiel en Migratie. In aanloop naar het nieuwe regeerakkoord heeft Vluchtelingenwerk Vlaanderen, samen met haar leden hard gelobbyd voor een asielbeleid dat mensen terug centraal plaatst.

De beleidsnota van de nieuwe Staatssecretaris stemde ons voorzichtig positief. Vluchtelingenwerk is tevreden over een aantal voorstellen in de nota. Maar over een aantal andere belangrijke dossiers zoals de opsluiting van kinderen of de kwestie humanitaire visa, vinden we vage of teleurstellende standpunten terug.

Het regeerakkoord en de beleidsnota zijn een receptenboek met een aantal veelbelovende ingrediënten en een aantal ingrediënten die we liefst van de boodschappenlijst schrappen. De komende jaren zal moeten blijken of het menu eetbaar zal zijn.

ONTHAALWERKING

Verzoekers om internationale bescherming en vluchtelingen krijgen opvang en begeleiding tijdens hun procedure. De eerste dag van hun aankomst informeert Vluchtelingenwerk hen aan de deur van het aanmeldcentrum aan het Klein Kasteeltje in Brussel. Daarna komen ze terecht in het opvangnetwerk.

STARTPUNT

Sinds december 2018 verlegde het Startpunt haar werking naar het Klein Kasteeltje, waar DVZ en Fedasil nu samen huizen in het aanmeldcentrum voor verzoekers om internationale bescherming. **Iedere ochtend staat onze ploeg vrijwilligers aan de poort klaar om op straat in de wachtrij basisinformatie over asiel te geven en te luisteren naar de vragen van de mensen.** Dit gebeurt in vele talen. Een aantal van onze vrijwilligers zijn zelf asielzoeker of erkend vluchteling en hierdoor vergemakkelijkt het contact.

De coronapandemie veranderde de aanpak van het Klein Kasteeltje. Van de ene op de andere dag besloot de Dienst Vreemdelingenzaken om te stoppen met het registreren van verzoekers om internationale bescherming. Zo stonden mensen plots voor

een gesloten deur aan het aanmeldcentrum (Klein Kasteeltje) in Brussel.

Na enkele weken moesten mensen dan digitaal registreren en wachten op een uitnodiging om zich aan te melden. Het Startpunt-team stond iedere morgen paraat om verzoekers om internationale bescherming te informeren en te steunen waar nodig met de online registratie. Want niet iedereen beschikte hiervoor over de nodige hulpmiddelen als een e-mailadres, een smartphone of internetconnectie, kennis van het Nederlands of het Frans of ze begrepen de vragen niet.

Ons team ter plaatse was getuige van de honderden mensen die op straat bleven staan zonder enige vorm van opvang. We wezen ze dan de weg naar een advocaat om opvang - een basisrecht - af te dwingen via de rechtbank. 250 doorverwijzingen naar een advocaat leidden tot veroordelingen tegen Fedasil bij de arbeidsrechtbank, wegens het niet naleven van Belgische en Europese regelgeving inzake opvang. In augustus trokken we dan samen met 9 andere ngo's naar de rechtbank van eerste aanleg om deze praktijk te doen stoppen. De rechtbank veroordeelde de Belgische Staat om verzoekers om internationale bescherming onmiddellijk op te vangen.

Sinds 30 oktober 2020 is de aanpak opnieuw aangepast en kunnen mensen zich weer fysiek aanmelden. Het aanmeldcentrum laat nu 40 mensen per uur binnen. Een eerste groep aanvragers kan 's ochtends onmiddellijk binnen en de anderen krijgen een afspraak later op de dag. En al wie recht heeft op opvang krijgt die onmiddellijk.

Startpunt in cijfers

- 20 vrijwilligers aan Klein Kasteeltje en in Startpunt
- 8000 mensen geïnformeerd met 27 flyers over asiel
- 8 Startbabbel-vrijwilligers en 100 startbabbelaars in 60 sessies
- 18 publieke yoga sessies met telkens 10 deelnemers

TEA TALK & WALK

Begin dit jaar ontvingen we elke woensdag in ons Startpunt vluchtelingen die in en rond het Maximiliaanpark vertoeven. De humanitaire hub is op woensdag gesloten en die mensen konden dan nergens in de buurt terecht. Al snel vonden ze de weg naar het Startpunt om zich te verwarmen bij een kop koffie of thee, telefoons op te laden, met het thuisfront te bellen, voor een praatje, en met vragen over hun situatie. In de ongedwongen sfeer die we creëerden voelden de mensen zich al gauw op hun gemak. Onze vrijwilligers schoven mee aan de tafels, gaven juridische basisinformatie, verwijzen door naar sociale diensten of naar een advocaat. Iedere woensdag kwamen er meer dan honderd mensen langs. En we kregen positieve reacties van buurtbewoners.

Door de pandemie moesten we het Startpunt helaas sluiten. De ruimte was te klein en onvoldoende geventileerd. In de zomermaanden hebben we dan toch wat contact kunnen houden met de doelgroep en met mensen uit de buurt via yogasessies, in samenwerking met Yoga for all. Zo wilden we door yoga mensen in de buurt dichter bij elkaar brengen.

REFUGEE ROUTE

De refugee route is een interactieve wandeling door de Noordwijk in Brussel, gericht op een Belgisch publiek. Tijdens deze tocht treed je in het voetspoor van vluchtelingen. We wandelen tussen het Noordstation, het Maximiliaanpark, ons Startpunt en Klein Kasteeltje. Intussen wordt er informatie gegeven en kan je vragen stellen. Door corona schakelden we ook over op een online versie.

STARTBABELS

In dit coronajaar hebben we de conversatietafels Nederlands aangepast aan de situatie en zijn we met online sessies gestart. Moeilijk in het begin werd dat naar het einde van het jaar toe een succes. Met Zoom, in de break-out rooms, kon er gebabbeld worden in kleinere groepen, afgestemd op het taalniveau van de deelnemers. We ontdekten dat we ook samen boekjes konden lezen, korte filmpjes bekijken, Nederlandstalige muziek beluisteren. Het bracht een pak meer mogelijkheden. Het aantal deelnemers steeg gestaag. De mix van vluchtelingen en andere nieuwkomers maakt deze babbels tot een boeiend geheel.

INFOLIJN EN JURIDISCHE HELPDESK

Via onze Vluchtelingen Infolijn beantwoorden we alle vragen die te maken hebben met verzoekers om internationale bescherming en vluchtelingen. Onze gespecialiseerde medewerkers staan dagelijks klaar om elke vraag correct, vriendelijk en zo snel mogelijk te beantwoorden.

In 2020 beantwoorden we ongeveer 847 vragen. De specialisten asielrecht van Vluchtelingenwerk beantwoorden ook vragen gericht aan de juridische helpdesk van het Agentschap Integratie en Inburgering.

Wil je met je organisatie graag eens deelnemen aan de Refugee Route? Neem contact op met geert@vluchtelingenwerk.be

ONDERWIJS

In 2020 hebben we heel wat werk verzet op het vlak van onderwijs. Jonge verzoekers om internationale bescherming en vluchtelingen die toekomen in ons land, hebben recht op onderwijs zolang ze geen 18 jaar zijn. Zowel voor het leerplichtonderwijs als voor het vervolg in hoger, universitair of volwassenenonderwijs ijveren wij voor gelijke onderwijskansen: we detecteren drempels en doen beleidsvoorstellen.

WE STAAN SCHOLEN BIJ

Onze onderwijsmedewerker loste heel wat vragen op over educatief materiaal en de situatie van kinderen en jongeren op de vlucht in het onderwijs.

- Dit gaat om een gemiddelde van 8 vragen per week.
- 1 maal jurylid bij voorstelling project studenten communicatiewetenschappen VUB.
- 4 interviews met studenten Hogescholen en Universiteiten.
- Antwoorden op vragen uit de OKANnetwerken.

IMPACT CORONA

Bij het begin van de lockdown in maart 2020 richtten we een gesloten facebookgroep op om een vlotte uitwisseling van informatie te faciliteren tussen alle leerkrachten en actoren die met anderstalige nieuwkomers werken. Ondertussen zijn er 1700 actieve leden die allerhande informatie uitwisselen en elkaars vragen beantwoorden. Onze onderwijsmedewerker deelt er ook interessante informatie over onderwijs aan onze doelgroep én over interessant materiaal of acties over onze doelgroep.

Taalhulpen in cijfers

- 2 infonamiddagen met meertalige escaperoom
- 10 opleidingsdagen
- 13 taalhulpen opgeleid
- 9 taalhulpen worden al ingezet
- 48 keer getolkt/vertaald voor de OKANscholen in Brussel
- 1 presentatie van dit initiatief op kabinet Weyts
- 1 presentatie van het taalhulpenproject op kabinet Somers
- 1 presentatie voor medewerkster minister Gatz

TAALHULPEN

In 2020 organiseerden we in samenwerking met Brussel Onthaal en Groep INTRO een gratis opleiding tot taalhulp voor onderwijs. Taalhulpen zijn jongeren die meertalig zijn en het Nederlands goed beheersen en tolken. We willen zo de rijkdom aan capaciteiten die bij leerlingen in het OKAN-onderwijs aanwezig zijn in de verf zetten. Jongeren met taalvaardigheid, die ooit zelf in OKAN zaten, krijgen zo de kans om voor OKAN Brussel te tolken als taalhulp.

Het idee ontstond in januari, op een eerste gesprekstafel met OKAN Brussel. De bedoeling was om de reeds ingezette informele occasionele tolken in onderwijs nog te versterken, dit omdat er een grote nood is aan tolken in het onderwijs. Op dinsdag 3 maart 2020 organiseerde Vluchtelingenwerk een nieuwe gesprekstafel met verschillende scholen rond knelpunten in het onderwijs voor OKAN'ers en ex-OKAN'ers. Diezelfde nood bleek er te bestaan. Het idee rond de versterking van de informele tolken via de vorming tot taalhulpen werd er breed gedragen.

In augustus hielden we samen met Brussel Onthaal en Groep INTRO een eerste infosessie over de opleiding tot taalhulp. Dinsdag 21 en 29 september organiseerden we dan 'schooldagen' voor onze studenten tot taalhulp met o.a. rollenspelen. Onze opleiding in december 2020 had uiteindelijk 8 deelnemers.

We gaan outreachend te werk, maar willen tegelijk wegen op het beleid. We legden daarom ook een beleidsnota voor aan Minister van Onderwijs Weyts rond het belang van OKAN-onderwijs.

Ook in 2021 gaan we verder met ons zeer zinvolle project. We breiden uit naar Antwerpen en Gent. Vanaf februari 2021 starten 13 ex-OKAN'ers en taalsterke meertalige jongeren van de school Het Spectrum Gent een proefproject taalhulpen voor onderwijs. Via het proefproject wil Het Spectrum in Gent meertalige ex-OKAN-leerlingen opleiden om hen nadien in te zetten in een taalhulpenpool van de school. Om het project te realiseren slaan Het Spectrum Gent, het Agentschap Integratie en Inburgering en Vluchtelingenwerk Vlaanderen de handen in elkaar.

Op onze website kan je filmpjes met getuigenissen van taalhulpen bekijken!

vluchtelingenwerk.be/taalhulpen-onderwijs

WERK & ONDERNEMERSCHAP

PROJECT JOBCOACHES INSPIRATIEGIDS

In samenwerking met de VDAB leidde Vluchtelingenwerk Vlaanderen sinds 2018 20 **jobcoaches** op. **Jobcoaches zijn unieke brugfiguren tussen werkzoekende vluchtelingen en werkgevers.** Ze staan de werkzoekende bij van A tot Z: van hulp bij het solliciteren tot bij de aanwerving. Gedurende anderhalf jaar waren deze vrijwillige jobcoaches actief op diverse plekken in Vlaanderen en Brussel en ondersteunden in die periode zo'n **90 nieuwkomers.**

Vele begeleide vluchtelingen ervoeren de jobcoaching als een echte meerwaarde. De meeste nieuwkomers waren al dan niet tijdelijk aan het werk. Een aantal onder hen heeft nu een vaste en duurzame job.

De jobcoaches hebben alles op alles gezet om voor de mensen die ze begeleiden drempels aan te kaarten en weg te nemen. Dit leverde een schat aan ervaringen en verhalen op, die meer inzicht bieden in de zoektocht naar oplossingen. Die verzamelden we in een inspiratiegids: **Jobcoaching door vrijwilligers.**

PROJECT AZO

Project AZO! begeleidt nieuwkomers naar zelfstandig ondernemerschap. Het project ging midden 2016 van start en liep eind 2020 af. In die periode werden 700 nieuwkomers intensief begeleid waarvan er ondertussen ook heel effectief opgestart zijn als succesvol ondernemer. Dat deden we door infomomenten en workshops te organiseren waarbij werd toegelicht wat er moet gebeuren om ondernemer te worden, wat de opportuniteiten en valkuilen zijn.

Project AZO! is een samenwerking van Stebo vzw, Starterslabo, Vluchtelingenwerk Vlaanderen, Microstart, iDrops, SYNTRA Vlaanderen, VDAB en Agentschap Inburgering en Integratie. Het project wordt financieel mogelijk gemaakt door het Europees Sociaal Fonds (ESF) en het Vlaams Cofinancieringsfonds (VCF).

Op de internationale Vrouwendag van 8 maart 2020 zetten we enkele van onze vrouwelijke ondernemers in de kijker als inspirerende rolmodellen.

Naar aanleiding van Dag van de Ondernemer op 20 november zetten we de ondernemende nieuwkomers in de kijker. Zij slaagden er de afgelopen jaren in, voor en tijdens corona, om succesvol een eigen zaak te starten, mede dankzij de begeleiding die ze kregen in Project AZO!

...ondernem je als
nieuwkomer in Vlaanderen

Je eigen zaak van A tot Z

JONGEREN MET EEN VLUCHTVERHAAL

PROJECT ANANAS

Vluchtelingenwerk Vlaanderen organiseert in samenwerking met Cera en Tumult vzw het project Ananas: een project voor en door jongeren op de vlucht. Ananas, in het Arabisch 'ik ben mensen' (ana = ik ben; nas = mensen). Met dit project maken we de switch van deze jongeren als stof van discussie naar jongeren als deel van de discussie. We willen jongeren met een vluchtverhaal in woord en beeld versterken en hen zélf aan het woord laten.

Project Ananas in cijfers

- 10 fantastische vrijwilligers begeleiden de activiteiten
- 55 jongeren zijn actief betrokken
- we zagen elkaar tijdens 7 knallende activiteiten

Dit doen we door regelmatig samen te komen en te werken rond thema's waarvan de jongeren zelf aangeven dat die hen nauw aan het hart liggen. We denken na en maken plannen over hoe wij zélf concreet bepaalde zaken in de maatschappij kunnen verbeteren. We organiseren activiteiten die de jongeren toelaten hun vaardigheden in het uitdragen van hun boodschap te ver-

sterken, zoals workshops rond het vormgeven van ideeën, social media activisme, storytelling en nog veel meer. Tot slot laten we van ons horen door middel van publieke sensibiliseringsacties en beleidswerk. Dit alles met een flinke dosis plezier!

Het project ging van start met een eerste weekend in november 2019. Begin 2020 breidde de groep uit, en in maart 2020 gingen we met maar liefst 32 jongeren voor de tweede keer op weekend in Pepingen. De jongeren leerden elkaar beter kennen en volgden workshops rond spreekvaardigheid, participatief theater, het maken van video's met je smartphone enz. Iedereen was achteraf moe, maar zeer voldaan en enthousiast. Hoewel corona roet in het eten strooide en ervoor zorgde dat we elkaar een hele tijd niet konden zien en de geplande acties niet konden doorgaan, konden we in de zomer van 2020 gelukkig wel op kamp vertrekken. Met 50 kwamen we samen in Oostduinkerke. Voor sommige jongeren was het hun eerste kamp. Het werd een zalige vakantie vol plezier, workshops, ideeën en inspiratie. We sloten 2020 in december af met plezierige workshops waar werd gedanst, geveerd, inspirerend gebrainstormd en aan taekwondo-yoga werd gedaan. Onze ideeën rijpen verder voor 2021.

FRAMING VAN MIGRATIE

Other Talk is een driejarig programma van 11.11.11 en Vluchtelingenwerk Vlaanderen, met als doel nuance in het gepolariseerde migratiedebat in Vlaanderen te brengen. Other Talk wil mensen die zich tussen de tegenpolen van het debat bevinden weer bij de conversatie betrekken en verdere polarisering tegengaan.

Je hoeft het migratiedebat niet op de voet te volgen om te weten dat het verhit verloopt. Iedereen die actief is op sociale media ziet dat de voorstanders en tegenstanders zich in hun loopgraven lijken terug te trekken, overtuigd van hun eigen gelijk. Een genuanceerd gesprek lijkt haast onmogelijk. En net die nuance willen 11.11.11 en Vluchtelingenwerk Vlaanderen met Other Talk in het maatschappelijke debat injecteren.

Uit onderzoek blijkt dat de stemmen in het migratiedebat vallen grofweg in drie groepen uiteen: de sterke voorstanders, de sterke tegenstanders en zij daartussenin. De eerste twee groepen bevinden zich aan de uiteinden en worden daarom ook wel 'de extremen' genoemd. De laatste en grootste groep is 'het beweegbare midden'.

Deze mensen hebben een minder uitgesproken mening over migratie. Door dit beweegbare midden bij het debat te betrekken willen we bijdragen aan een klimaat waar ruimte is voor een positief migratiebeleid en waar nieuwkomers zich welkom voelen.

Binnen het Other Talk-programma doorloopt Vluchtelingenwerk een leertraject over hoe we als organisatie anders kunnen communiceren. We krijgen in dit leertraject tools aangereikt om het beweegbare midden beter te bereiken. Dit doen we door be-

wust te gaan werken met 'frames' en 'counterframes'. 'Frames' zijn cultureel gedeelde denkkaders die beeldvorming over een onderwerp impliciet, maar fundamenteel bepalen. Een sterk frame is bijvoorbeeld het beeld van het Syrische jongetje Aylan, dat in 2015 dood aanspoelde in Turkije.

Wens je meer informatie over dit project?
Contacteer Jana op:

jana@vluchtelingenwerk.be

Onderzoek toont aan dat het meest gebruikte frame in het migratiedebat dat van 'controle' is. Er is een ongecontroleerde toestroom van migranten en vluchtelingen. Ons land is al overbelast en er ontbreekt een beleid dat deze migratie controleerbaar maakt. Voorstanders van migratie gebruiken vaak het frame van een vluchteling als een 'onschuldig slachtoffer', die onze hulp nodig heeft. Tegenstanders hanteren vaak het frame van 'de vijandige indringer', die zorgt voor overlast en de straten onveilig maakt.

In realiteit bestaan er dus veel meer frames om te communiceren over het migratiedebat. En die zullen we de komende jaren proberen toepassen in onze communicatie.

CAMPAGNES EN ACTIES

DE GELUKSBRENGERS

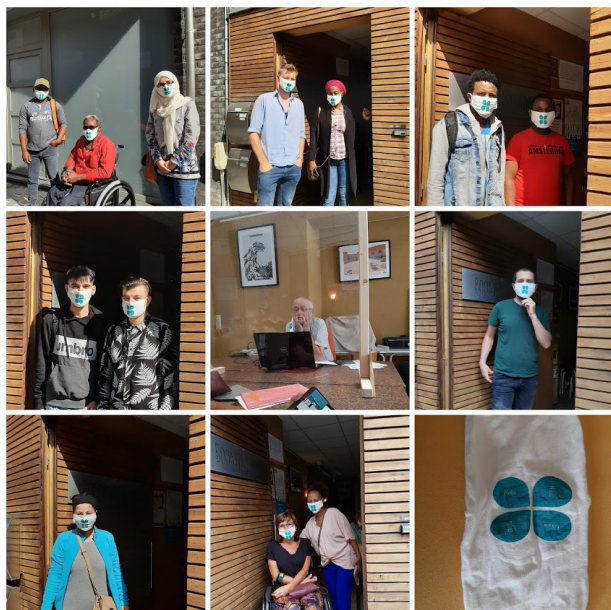
In juni 2020 lanceerden we bij Vluchtelingenwerk Vlaanderen samen met Tumult VZW en Cera de eerste fase van onze campagne 'De Geluksbrengers'. Op 20 juni, Wereldvluchtelingendag, kwamen we naar buiten met het symbool van de campagne: het klavertje vier.

Met deze 'geluksbrenger' kunnen mensen mensen tonen dat ze openstaan voor jonge vluchtelingen. Samen maken we zo duidelijk dat Vlaanderen jonge vluchtelingen welkom heet. Wij vroegen burgers, verenigingen, steden, gemeenten en bedrijven om die dag het klavertje mee te verspreiden.

We lanceerden ook een campagnefilm waarmee we oproepen om vluchtelingen een warm welkom te bieden. Een eenvoudige 'hallo' kan daarbij al een wereld van verschil maken. Het geluk van jonge nieuwkomers begint vaak bij een warme begroeting in het dagelijks contact in de buurt of in de straat.

16 vrijwilligersgroepen trokken met het klavertje vier mee de straat op. We verspreidden mondkmaskers met het klavertje symbool. Ze kregen dit als bedanking voor hun niet-aflatende inzet, zelfs tijdens deze coronacrisis. Ze zorgden voor zichtbare en fotogenieke aanwezigheid op centrale of symbolische plaatsen in hun gemeente: van het marktplein tot het lokale onthaalcentrum voor vluchtelingen.

Ook steden en gemeenten lieten zien dat ze jonge vluchtelingen welkom heten. Veurne, Lichtervelde en Leuven hesen onder meer de Geluksbrengers-vlag.

De Geluksbrengers

REFUGEE WALK

Op 27 september 2020 organiseerden we de vijfde editie van de Refugee Walk. Het was een editie die we niet snel zullen vergeten. Door de coronapandemie was het niet mogelijk om de Refugee Walk in 1 stad te organiseren zoals de vorige jaren. Dit jaar maakten de deelnemers in kleine teams een eigen route of kozen een door ons gemaakte route via onze routeplanner. Alle teams kregen van ons een startpakket aan huis geleverd met Refugee Walk-T-shirts, receptenboek en een audioboek met inspirerende verhalen voor onderweg.

Het werd een ongelooflijk succes. Maar liefst 1907 deelnemers, bijna 400 meer dan in 2019, wandelden 10 of 40 kilometer en lieten zich sponsoren door hun familie, vrienden en collega's. Samen zamelden 496.731 euro in voor Vluchtelingenwerk Vlaanderen. Een absoluut record!

Bedankt aan alle wandelaars!

Enkele cijfers

- 1907 deelnemers wandelden in 402 teams.
- 67% van de deelnemers waren vrouwen, 33% mannen.
- Gemiddelde leeftijd van de deelnemers was 39 jaar. De jongste was 7 jaar oud, de oudste 88.
- 702 deelnemers wandelden 10 km, 1205 haalden de 40 km.
- Voor 1430 wandelaars was het de eerste deelname. 19 mensen namen al aan alle 5 Refugee Walks deel.

DE BEWEGING

Vluchtelingenwerk zet zich in voor mensen op de vlucht voor oorlog, geweld en vervolging. We doen dit niet alleen, maar met een **dertigtal leden** en heel wat **enthousiaste vrijwilligers**. Samen verdedigen we de rechten van mensen op de vlucht.

ONZE LEDEN

PERSONEN

Dirk Adriaenssen - Daniël Alliet - Ann Cox - Lucas Destrijcker - Liefke Dolmans - Dirk Jacobs - Paul Pataer - Liesbet Wuyts - Anne Van Lancker - Alketa Molla Dyca - Els Hertogen - Farah Laporte - Karen Mets - Koen Umans - Patrick Loobuyck - Tetty Roose

ORGANISATIES

ACV - Amnesty International Vlaanderen - Artsen Zonder Grenzen - Beweging.net - Bond Zonder Naam (BZN) - Caritas International - Çavaria - CAW Antwerpen - CAW Brussel - CAW Limburg - Convivial - De Tinten - Dokters van de Wereld - EVA-centrum - Gardanto - Gastvrij Netwerk - Hand in Hand tegen racisme - Jesuit Refugee Service (JRS) - Lhiving vzw - Liga voor Mensenrechten - Limburgs Platform voor Vluchtelingen - Medimmigrant - Mentor Escale - Minderhedenforum - Minor Ndako & Juna - ORBIT vzw - Protestants Sociaal Centrum Brussel - Sint-Egidiusgemeenschap - Sociale dienst van de Socialistische Solidariteit (SESO) - Solentra UZ Brussel - Solidariteit Onthaalhuis Christus Koning (SOCK) - Steunpunt Asiel & Migratie - Steunpunt Integratie Asielzoekers Lubbeek (SIAL) - Vlaams ABVV - Vlaams Steunpunt Lokale Netwerken - Vluchtelingen Ondersteuning Sint-Niklaas (VLOS) - Vluchtelingenwerk Klein-Brabant - Vluchtelingenwerkgroep Wetteren - Werkgroep integratie vluchtelingen - Werkgroep Merchtem Multicultureel - Werkgroep Vluchtelingen Gent

Gastvrij Netwerk 2020 in cijfers

- Van 18 leden naar 280 leden in de gesloten Facebookgroep met 138 actieve leden, 253 berichten, 90 opmerkingen en 842 reacties.
- 23 nieuwsbrieven in 2020.
- 8 verhalen van vrijwilligersverenigingen in de kijker: <https://www.vluchtelingenwerk.be/gastvrij-netwerk/verhalen-interviews>.
- 1 Webinar 'Mijn vrijwilligersvereniging onder de loep', 8 deelnemers.
- 2 Webinars 'Media & Communicatie'; 18 deelnemers.
- 1 Webinar 'Werken aan een sterk lokaal netwerk'; 21 deelnemers.
- 1 nieuw project (goedgekeurd en eind 2020 gestart): 'Ondersteuningsnetwerken kwetsbare gezinnen op de vlucht'.
- 43 aangesloten vrijwilligersorganisaties in Vlaanderen en Brussel waarvan 3 nieuwe vrijwilligersorganisaties in 2020.
- 16 vrijwilligersorganisaties namen deel aan Wereldvluchtelingendag en kwamen 12x in de pers.

GASTVRIJ NETWERK

Het Gastvrij Netwerk is een platform voor lokale vrijwilligersorganisaties die mensen op de vlucht verwelkomen en op weg helpen. De organisaties zetten zich in voor een gastvrije en solidaire samenleving. Zij delen de missie en visie van Vluchtelingenwerk Vlaanderen, maar werken op lokaal vlak, in de eigen stad of gemeente. Gastvrij Netwerk ondersteunt hen.

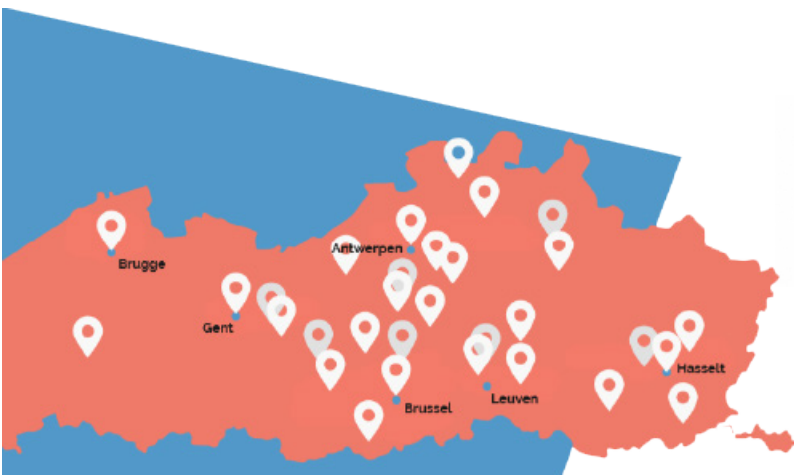
Dankzij de steun van Cera en in samenwerking met Vluchtelingenwerk Vlaanderen werkt Gastvrij Netwerk aan een leerplatform voor de vrijwilligersorganisaties in het netwerk. Dit leerplatform moet vrijwilligersorganisaties ondersteunen, versterken en het werk van vrijwilligers voor mensen op de vlucht in beeld brengen.

Corona zette in 2020 de werking van Gastvrij Netwerk vzw en die van de ledenorganisaties onder druk. Voor het leerplatform plande Gastvrij Netwerk in 2020 3 vormingsmomenten telkens op locatie bij een andere vrijwilligersorganisatie. Zo konden vrijwilligers elkaars werking beter leren kennen, dieper ingaan op 1 thema, ideeën en ervaringen uitwisselen en werd ons netwerk verder versterkt. Op 28 november zou er ook een netwerkdag van Gastvrij Netwerk doorgaan.

De vormingen en de netwerkdag werden geannuleerd. Om de nood aan een sterk netwerk en vormingsmogelijkheden in te vullen, zetten we een gesloten Facebook-groep op voor vrijwilligers in het netwerk. We organiseerden een webinarreeks en interviewden ledenorganisaties over hun werking.

**Aan alle vrijwilligersorganisaties:
Bedankt voor jullie inzet!**

**GASTVRIJ
NETWERK**

Vrijwilligers voor mensen op de vlucht

VRIJWILLIGERS

Naast de vele vrijwilligers bij het Gastvrij Netwerk, kunnen we ook bij Vluchtelingenwerk zelf ook elke dag rekenen op de inzet van tientallen vrijwilligers. We zijn hen erg dankbaar voor hun tijd, hun inspanningen, hun ideeën en hun nooit aflatende enthousiasme.

In 2020 waren 56 mensen actief als vrijwilliger voor Vluchtelingenwerk. Zij draaien bijvoorbeeld mee op het hoofdkantoor als IT-vrijwilliger of op de dienst Communicatie. Of ze maken deel uit van het Startpunt-team.

Wil je zelf ook als vrijwilliger aan de slag?

vluchtelingenwerk.be/word-vrijwilliger

NETWERK

Vluchtelingenwerk Vlaanderen is actief lid van verschillende koepelorganisaties zoals ECRE, de Europese koepel van vluchtelingenorganisaties en 11.11.11, de Koepel van de Vlaamse Noord-Zuidbeweging. Om onze standpunten rond Europese asielmaterie te staven doen we regelmatig beroep op de expertise van ECRE.

Ook in 2020 verspreiden we actief de campagne van 11.11.11: changemakers. We riepen onze medewerkers, leden, achterban, volgers op sociale media en nieuwsbrieflezers op om de campagne te steunen en changemakers over heel de wereld, die onder vuur liggen, een stem te geven.

Behzad is één van hen. Hij komt uit Afghanistan en heeft een master in 'Peace Building & Conflict Analysis' en is sinds een jaar vrijwilliger bij Vluchtelingenwerk. In Afghanistan werkte Behzad als communicatiespecialist en was hij ook als vrijwilliger actief bij vers-

schillende organisaties om kwetsbare mensen te helpen in het onderwijs.

"Ik geef asielzoekers informatie over hun asielprocedure en wijs hen op de rechten die ze hebben. Soms verwijs ik ze door naar organisaties die hen verder kunnen helpen. Tijdens de eerste maanden van de eerste lockdown in maart, hielp ik asielzoekers met het invullen van hun online registratie formulier. Verder hielp ik met het vertalen van brochures en flyers met nuttige info naar Dari en Farsi en neem deel aan activiteiten om vluchtelingen en asielzoekers te helpen."

"Als een asielzoeker ben ik op de hoogte van ontberingen die vluchtelingen kunnen ervaren. Ik weet hoe pijnlijk het is om jezelf hulpeloos en hopeloos te voelen in een land waar je de taal niet kent. Vraag dan maar eens hulp aan iemand! Daarom voel ik me verantwoordelijk om mensen te kunnen helpen. Ik kan sommige mensen die asiel aanvragen in hun eigen taal aanspreken en hen zo goede en nodige informatie geven. Daarmee hoop ik dat ze hun weg kunnen vinden in België".

ecre
European Council
on Refugees and Exiles

PERS EN COMMUNICATIE

Vluchtelingenwerk Vlaanderen motiveert het ruime publiek in Vlaanderen en Brussel om zich goed te informeren over de situatie van verzoekers om internationale bescherming en vluchtelingen en een open, positieve houding aan te nemen tegenover nieuwkomers. Daartoe zetten we in op een actieve en gediversifieerde communicatie, via sociale en andere media.

PERS

In 2020 deelde Vluchtelingenwerk 18 keer informatie of standpunten via de pers. Het nieuws dat we zelf uitbrengen werd 13 keer opgepikt door een persagentschap. We krijgen vooral aandacht in print media en online media, maar leveren ook bijdragen op de radio en verschijnen een viertal keer op TV. We werden 171 keer vermeld in de pers.

NIEUWSBRIEF E-FUGEE

Elke maand versturen we onze nieuwsbrief naar **43.636 lezers**.

Abonneer je nu op onze nieuwsbrief via **[vluchtelingenwerk.be](https://www.vluchtelingenwerk.be)**

SOCIALE MEDIA

Sociale media zijn belangrijke communicatie instrumenten voor Vluchtelingenwerk. We zien het als onze opdracht om via die kanalen bij te dragen aan een correcte en positieve beeldvorming over mensen op de vlucht en asielzoekers.

FACEBOOK

In 2020 posten we in totaal 749 berichten op het Facebookaccount van Vluchtelingenwerk. Vluchtelingenwerk interageert actief met een grote groep volgers en post relevante berichten over de situatie van verzoekers tot internationale bescherming en vluchtelingen. Ons totaal bereik liep in 2020 op tot **4.931.416**, met een gemiddeld bereik van **6584** personen per bericht!

24.520 mensen volgen ons via Facebook. We communiceren vooral met hen via de account van Vluchtelingenwerk. Rond de Refugee Walk, Project Ananas en het Startpunt voeren we een aparte Facebook-communicatie.

INSTAGRAM

4152 mensen volgen Vluchtelingenwerk op Instagram. In 2020 posten we in totaal **89** berichten op het Instagramaccount van Vluchtelingenwerk (we hebben hier ook meerdere accounts). Ons totaal bereik liep in 2020 op tot **75.313**.

TWITTER

Op Twitter haalden we **5694** likes en bijna **1900** retweets; de statistieken vermelden dat het totaal aantal views in 2020 **1 182 944** bedraagt. We stuurden **750** tweets in de wereld en hebben **5985** volgers.

LINKEDIN

We hebben **3456** volgers op LinkedIn. We posten er in 2020 161 berichten met een totaal bereik van **95.281**.

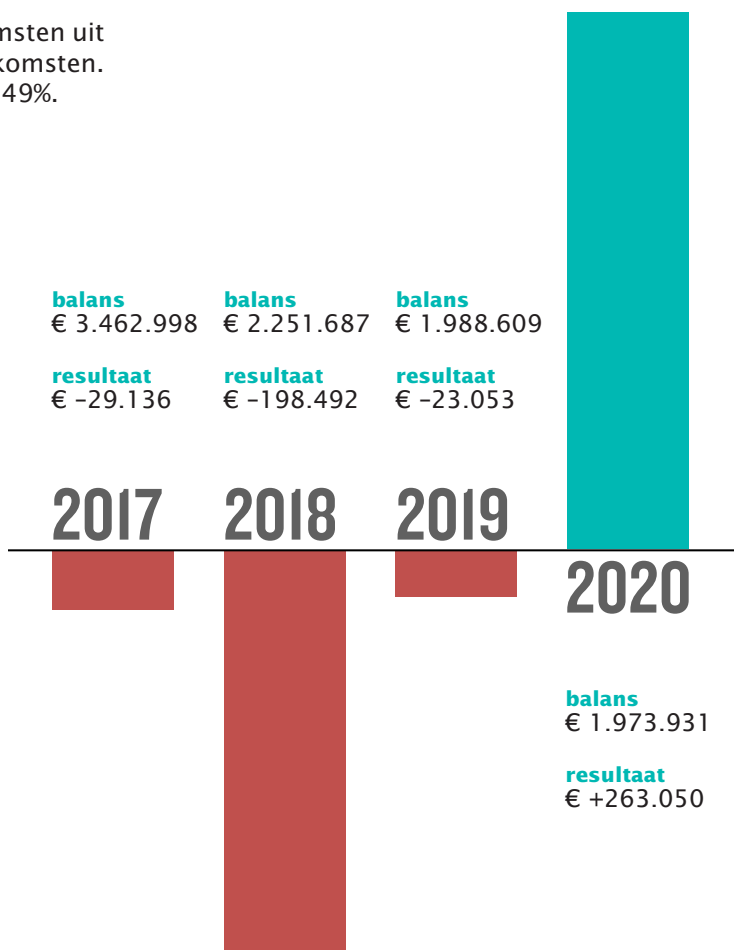
ORGANISATIE

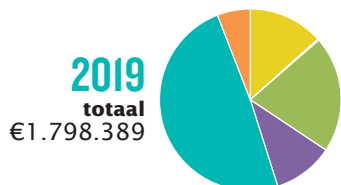
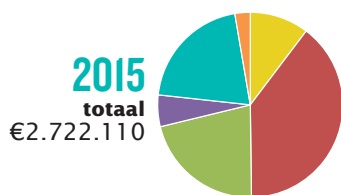
FINANCIËN

2020 was op financieel vlak een zeer positief jaar voor Vluchtelingenwerk. Ons balanstotaal bedroeg in totaal 1.973.931 euro en we haalden een positief resultaat van +263.050 euro. Dat heeft alles te maken met een zeer succesvolle editie van de Refugee Walk en een sterk positieve evolutie bij onze eigen fondsenwerving. Ook éénmalige subsidies droegen bij tot hogere inkomsten. Verder waren er ook 4% minder kosten dan begroot bij de personeelskosten.

Dankzij de groei bedragen de inkomsten uit fondsenwerving nu 60% van alle inkomsten. In 2017 was dat nog 33%, in 2019 49%.

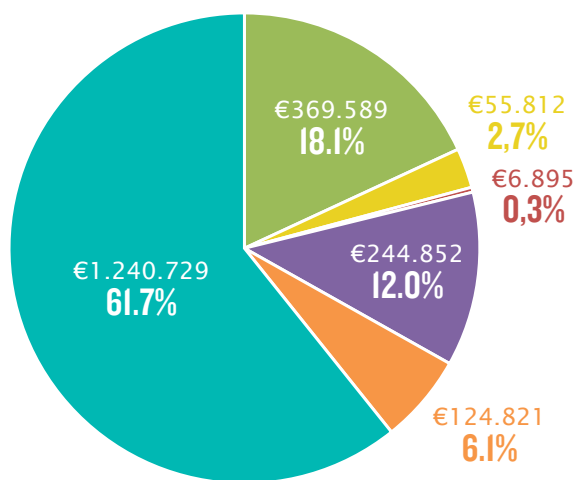
In 2020 deden meer dan 16.000 mensen een donatie aan Vluchtelingenwerk! Gewoonweg fantastisch en een warm signaal van solidariteit met mensen op de vlucht. Wil jij ook je steentje bijdragen? Dat kan via [giften.vluchtelingenwerk.be](https://www.giften.vluchtelingenwerk.be).

INKOMSTEN 2020

totaal
€2.042.698

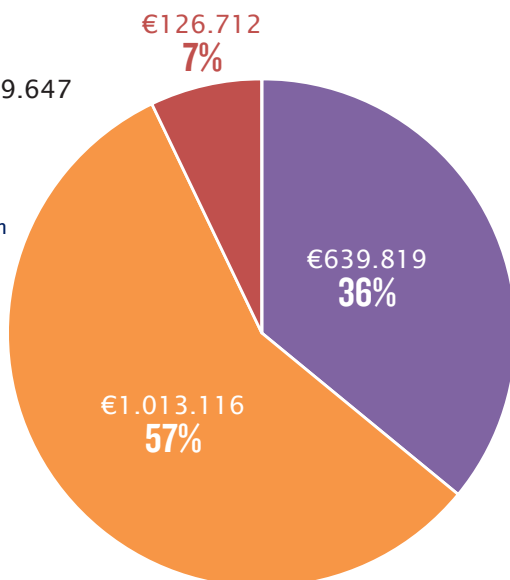

- Europese subsidies
- Stichtingen, NGO's en anderen
- Federale subsidies
- Giften
- Vlaamse subsidies
- Andere inkomsten

UITGAVEN 2020

totaal
€1.779.647

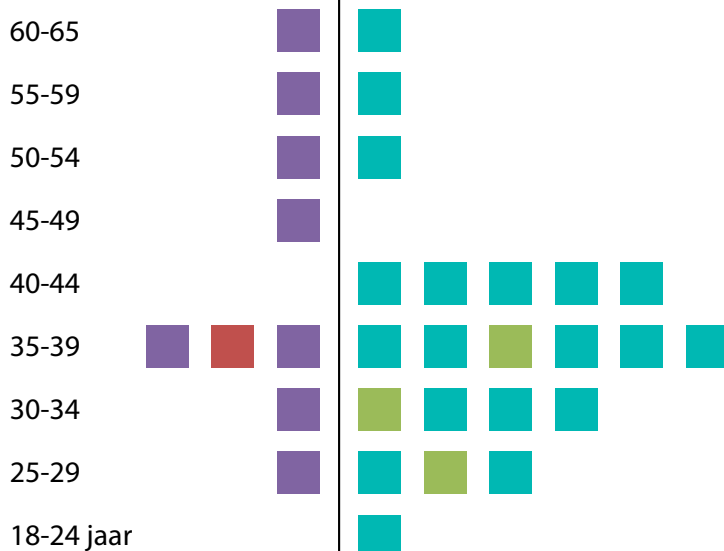
- Bezoldigingen
- Diensten en goederen
- Andere onkosten

TEAM

Ook dit jaar stond er opnieuw een enthousiast en gedreven team paraat bij Vluchtelingenwerk. In 2020 stonden er in totaal 31 werknemers op de payroll van de vzw. 19 mensen op 1-1-2020 en 17 op 31-12-2020. Het aantal voltijds equivalenten bedroeg 15,9 VTE. Daarnaast werkt ook 1 voltijds gedetacheerd leerkracht voor Vluchtelingenwerk, alsook 4 mensen via Artikel 60. Ook 13 stagiaires en vrijwilligers versterkten het team op kantoor.

EVOLUTIE AANTAL VTE

MAN non eu **VROUW** non eu

#LET'S WALK TOGETHER

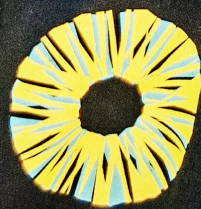
REFUGEE

PROJECT ANANAS
MEGAFOND VOOR JONGEREN OP DE VLUCHT

PROJECT ANANAS
MEGAFOND VOOR JONGEREN OP DE VLUCHT

PROJECT ANANAS
MEGAFOND VOOR JONGEREN OP DE VLUCHT